

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การตรวจหายีสต์และเชื้อราในน้ำผักและน้ำผลไม้พร้อมดื่ม
 ชื่อผู้เขียน นางสาวเกษรา จันทรสัทธผล
 ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (โภชนศาสตร์ศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร.ศักดา พริงลำภู ประธานกรรมการ
 รองศาสตราจารย์ประหยัด สายวิเชียร กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจหายีสต์และเชื้อราในน้ำผักและน้ำผลไม้พร้อมดื่ม ชนิดตกขายที่วางจำหน่ายในร้านแผงลอย บนถนนสุเทพ บริเวณหลังมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเก็บตัวอย่างน้ำผักและน้ำผลไม้ทั้งหมด 2 ครั้ง ในแต่ละครั้งมี 16 ชนิด รวมทั้งหมด 32 ตัวอย่าง ทำการตรวจวิเคราะห์ปริมาณของยีสต์และเชื้อราในน้ำผักและน้ำผลไม้โดยวิธี Plate Count Agar (AOAC, 1998) ตามเกณฑ์คุณภาพทางจุลชีววิทยาของยีสต์และเชื้อราในเครื่องดื่มหมักแช่เย็นแช่เย็น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักสุขาภิบาลอาหารของผู้ผลิตและจำหน่ายน้ำผักและน้ำผลไม้พร้อมดื่มและสถานที่จำหน่ายอาหาร ตามเกณฑ์มาตรฐานและกลวิธีในการดำเนินงานสุขาภิบาลอาหาร ของกองสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมน้ำผักและน้ำผลไม้ (จำนวน 32 ตัวอย่าง) ไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพทางจุลชีววิทยาร้อยละ 96.88 พบการปนเปื้อนของยีสต์ร้อยละ 96.88 พบการปนเปื้อนของเชื้อราร้อยละ 59.38 และพบการปนเปื้อนทั้งยีสต์และเชื้อราร้อยละ 59.38 และจากการสังเกต

การปฏิบัติตัวของผู้สัมผัสอาหารตามหลักสุขาภิบาลอาหารพบว่า ผู้สัมผัสอาหารไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหารหลายประการ

Independent Study Title   Detection of Yeasts and Molds in Ready to Drink Vegetable Juice and Fruit Juice

Author   Miss Kesara Chantarasittipol

Degree   Master of Science (Nutrition Education)

Independent Study Advisory Committee

Lect. Dr. Sakda Pruenglampoo   Chairperson

Assoc. Prof. Prayad Saiwichian   Member

ABSTRACT

The objective of this study was to detect yeasts and molds in ready to drink vegetable juice and fruit juice of street vender shops on Suthep road in the area behind Chiang Mai University. The samples were collected two times. There were 16 items in each time so the total sample was 32. Yeasts and molds counts were analyzed with Plate Count Agar Method (AOAC, 1998) based on the guidelines of microbiological standards in ready to drink juice of street vender shop of the Department of Medical Sciences, Ministry of Public Health. The handlers' sanitary behavior who produced and dispensed ready to drink vegetable juice and fruit juice and the places for selling the juice were observed and compared with the Food Sanitary Standards for street vender shops of the Food and Water Sanitation Division, Department of Health, Ministry of Public Health. The data were analyzed using percentage.

The results showed that 96.88% of samples (n=32) did not pass the microbiological standards. There were 96.88% of samples contaminated with yeast and 59.38% of samples contaminated with molds. There were 59.38 % of samples contaminated with both yeast and molds. Regarding the observation of food handlers' sanitary behavior, it was found that they did not practice following the rules of food sanitation.